

rozvázána podle zákona nebo smlouvy. Mezi výpovědí a tímto předčasným rozvázáním, resp. zrušením není ujasněna mnohdy přesná hranice. Tento sklon k záměně vzniká jednak vlivem běžné hovorové mluvy, kdy se výrazu »výpověď« používá i k označení předčasného zrušení, obvykle s dalším dodatkem: výpověď na hodinu, na místě, ihned jsem ho vypověděl, a pod. Jednak jest způsobena tato záměna i dikcí právních norem, které mnohdy těchto výrazů užívají promiscue pro oba — jinak zcela odlišné — rozvazovací prostředky. Je pak mnohdy těžko si domýšlet, jak výraz má být chápán, zda ve smyslu technickém, či ve smyslu širším, a ovšem nepřesném.

Příklad zvláště poučný podává srovnání výrazů, užívaných pro započetí a skončení pracovního poměru vládními nařízeními o omezení výměny pracovního místa č. 323/1939 a 46/1941. Nemohu se zde blíže tímto rozbořem zabývat. Uvádím jen stručně, že citovaná nařízení užívají promiscue výrazů

a) sjednání, přijetí, nastoupení,

b) výpověď, zrušení, rozvázání,

a to v četných případech na označení jednoho a téhož právního pojmu. V žádném případě však nelze zaměňovat na př. výraz »sjednání« s »přijetím« nebo »nastoupením«, neboť prvý výraz jest širší než dva ostatní a tyto zahrnuje. Právě tak mluví-li se o rozvázání zahrnuje tento výraz výpověď, avšak jest širší než výpověď, která je toliko jedním ze způsobů »rozvázání« pracovního poměru. V této souvislosti poukazují na článek Dra Bauera, sekretáře Nejvyššího soudu v Brně v čísle 5, ročník VI »Právní praxe«, strany 133 a 134. Vývody jsou logicky přesné (§ 15 vládn. nař. 46/41 Sb.), avšak nelze pustit se zřetele, že praktické použití vývodů v citovaném článku uvedených by narazilo na neobvyklé obtíže, nehledě k tomu, že zákonodárce jistě tyto následky nezamýšlel. Tak na př.

podle odst. 1 § 15 citovaného nařízení jest třeba souhlasu úřadu práce k sjednání nebo rozvázání pracovního poměru. Poněvadž však odst. 2, jednající o t. zv. souhlasu předchozím mluví toliko o propuštění (a nikoliv rozvázání) vyvozuje z toho citovaný autor, že souhlas předchozí potřebuje toliko zaměstnavatel, nikoliv však zaměstnanec.

Není možno upřít, že tyto závěry by byly správné za toho předpokladu, že vládní nařízení užívalo výrazů ve smyslu technickém, takže každý tento výraz měl vyznačovat jednoznačně určitý právní pojem. Zdá se však spíše, že jde o nepřesné vyjadřování a o záměnu, která však neměla způsobit odlišné právní následky.

Věc jest komplikována však názorem Nejvyššího soudu vysloveným v rozhodnutí z 26. května 1941 č. j. Rv I 515/41. Nerozhoduje samo o sobě pouhé slovní označení »výpověď«, nebo »zrušení«, avšak nutno vždy zjišťovat obsah projevu a z něho teprve usuzovat, o který ze dvou zmíněných způsobů rozvázání jde. Jinými slovy jde o právní posouzení užitých slov, což přísluší soudu. Ten pak není vázán ani právním názorem procesních stran.

Na druhé straně nutno uvážit, že platné právo přesně rozlišuje jednak výpověď, jednak předčasné zrušení. Tak vedle ustanovení § 1159 o. z. o. o výpovědních lhůtách, a tedy o výpovědi, stojí předpisy § 1162 o. z. o. a násl. o předčasném zrušení. Podle živnostenského řádu vedle § 77 (výpověď) stojí § 82 (předčasné zrušení). Nebo proti § 31 zák. o soukromých zaměstnancích (výpověď) jsou ustanovení o předčasném zrušení (§§ 32 a násl. cit. zákona). Obdobná ustanovení má i zákon o statkových úřednících, zákon o domovnících a jiné speciální normy. Platné právo tedy zřejmě rozeznává i tyto dva projevy, jakožto dva různé způsoby rozvázání pracovního poměru.

Literatura.

Dr. Josef Nožička - Dr. Eduard Eysselt: *Sbírka novějších předpisů trestního práva soudního a správního*. Praha. 1942, str. 1212, cena váz. 150 K. Vydalo Právnícké knihkupectví a nakladatelství V. Linhart v Praze.

Autoři podjali se pracného úkolu a postavili tuto obsáhlou sbírku říšských a protektorátních trestních předpisů vydaných po 15. březnu 1939. Již sám objem tohoto svazku (1212 stran) svědčí o tom, v jakém množství si mimořádné poměry způsobené válkou vynutily nové předpisy, jejichž dodržování je vázáno trestními

sankcemi na mnoze velmi prísnyimi. Je to materie neobyčejně živá a proměnlivá, zejména pokud jde o trestní předpisy správní, a proto autoři pojali do své sbírky jen normy dosud platné, ať již ve svém původním nebo novém pozmeněném znění.

Sbírka je rozdělena ve dva díly. Prvý obsahuje vedle zásadních obecných říšských norem, platných na území Protektorátu, souhrn říšských trestních předpisů, vztahujících se též na osoby neněmecké státní příslušnosti spolu s výňatkem z trestního zákona pro Německou Říši z 15. května 1871. Trestní předpisy protektorátní rozdělili autoři do dvou velkých částí, z nichž první obsahuje změny a doplňky hmotného i formálního trestního práva soudního a v druhé části, zabírající polovinu celého svazku, sebrány jsou

trestní předpisy správní. Jejich přehledně rozvržení do 10 rubrik umožňuje rychlou orientaci. Aktuálnost sbírky prokazují zejména nejobsáhlejší rubriky III («Hospodářství») a IV («Zásobování»), uvádějící předpisy o řízeném hospodářství a úpravě cen ve výrobě a obchodu. Zde je hledání příslušného předpisu podstatně usnadněno ještě tím, že normy jsou uspořádány abecedně podle druhů zboží a úkonů, na něž se normativní úprava vztahuje.

Lze proto říci, že rozsahem, obsahem i systematickým uspořádáním sbírky, doplněné chronologickým seznamem norem a věcným rejstříkem, bylo dosaženo cíle autory v předmluvě vytkénoho, aby veřejnosti byl usnadněn přehled o platném právním stavu v oboru nového trestního práva soudního a správního. O. P.

Z právní praxe.

Převod nemovitosti za války.

Výnosem Vůdce o omezení obchodu zemědělskými pozemky ve válce z 28. července 1942, Rgbl. I, str. 481, uveřejněným 4. VIII. 1942 (Věstník říš. prot. 36/42 z 29. srpna 1942, str. 227) bylo stanoveno:

I.

(1) Stabilita vlastnických a držebnostních poměrů k zemědělským pozemkům a půdě je zejména po dobu války důležitým předpokladem pro nerušený výrobní výkon. Proto je nepřipustná každá změna vlastnictví a držby právním jednáním, která není nezbytně nutná. Jen když ohled na výrobu nebo řádné obhospodařování žádá změnu nebo když jí vyžadují nutné osobní důvody, může býti připuštěna. Zejména jest zabrániti, aby pozemky získávaly osoby, které chtějí hlavně uložití své peníze, nebo jejichž snahou je zlepšení jejich zásobování. I změna vlastnictví nebo držby, která v normálních poměrech by byla nepovážlivá, má pokud možno býti odsunuta až na dobu po skončení války, poněvadž jinak jest na újmu účastníkům války, kteří své zájmy v domovině nemohou sami hájiti.

(2) To platí zásadně také pro nabývání zemědělských pozemků a půdy veřejnou rukou.

II.

Říšský ministr pro výživu a zemědělství vydá nutná opatření k provedení tohoto výnosu.

1. Výnos vztahuje se i na území Protektorátu Čechy a Morava.

2. Omezení v něm obsažená týkají se jen pozemků zemědělských.

3. Výnos obsahuje i důležité ustanovení povahy formální. Zásadně totiž, jde-li o pozemek, spadající pod výnos, musí úřad, rozhodující o převodu, žádost zamítnouti bez projednání (à limine), jestliže hned v ní není žádající stranou tvrzeno a prokazováno, že

a) ohledy na výrobu nebo řádné obhospodařování žádají změnu,

b) anebo že ji vyžadují osobní nutné důvody.

Podávati neinstruované žádosti je tedy zcela zbytečné, na což zejména